

Mesto Banská Bystrica

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA MESTA BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2011 - 2015

vypracovaný v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch

Spracovateľ: ENVIRO CONSULT s.r.o.

Šípková 14145/17, 974 05 Banská Bystrica

Apríl 2014

OBSAH :

1. Základné údaje programu mesta	4
1.1 Názov mesta.....	4
1.2 Identifikačné číslo mesta	4
1.3 Okres	4
1.4 Počet obyvateľov mesta.....	4
1.5 Rozloha k.ú. mesta	4
1.6 Obdobie, na ktoré sa program vydáva	4
2. Charakteristika súčasného stavu odpadového hospodárstva	4
2.1 Druh, množstvo a zdroj komunálnych odpadov za obdobie rokov 2005 - 2010	5
2.2 Triedený zber komunálnych odpadov v rokoch 2005 - 2010	12
3. Vyhodnotenie predchádzajúceho programu	15
4. Záväzná časť programu	17
4.1 Komodity záväznej časti programu	17
4.2 Prognóza vzniku odpadu v roku 2015	18
4.3 Ciele pre nakladanie s určenými komoditami záväznej časti programu mesta	19
4.3.1 Ciele pre komunálny odpad a biologicky rozložiteľný komunálny odpad.....	19
4.3.2 Ciele pre elektroodpad	20
4.3.3 Ciele pre použité batérie a akumulátory	20
4.3.4 Ciele pre staré vozidlá	21
4.3.5 Ciele pre opotrebované pneumatiky.....	21
4.3.6 Ciele pre stavebný odpad a odpad z demolácií.....	21
4.3.7 Ciele pre odpadové oleje.....	22
4.4 Opatrenia na dosiahnutie cieľov záväznej časti programu mesta.....	22
4.4.1 Opatrenia pre komunálny odpad a biologicky rozložiteľný komunálny odpad.....	23
4.4.2 Opatrenia pre elektroodpad	24
4.4.3 Opatrenia pre použité batérie a akumulátory.....	24
4.4.4 Opatrenia pre staré vozidlá.....	24
4.4.5 Opatrenia pre opotrebované pneumatiky.....	24
4.4.6 Opatrenia pre stavebný odpad a odpady z demolácií.....	24
4.4.7 Opatrenia pre odpadové oleje	24
4.5 Systém zberu KO a DSO a zabezpečenie triedeného zberu KO.....	25
4.6 Opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere KO	27
5. Smerná časť	28
6. Iné	30
6.1 Potvrdenie spracovateľa údajov	30
7. Prílohová časť	30
Príloha č. 1: Komodity záväznej časti programu mesta.....	31
Príloha č. 2 Rozhodnutia správnych orgánov vydané mestu – nie sú vydané	
Príloha č. 3 Protokoly o vykonaných kontrolách vo veciach odpadového hospodárstva – nie sú vydané	

ÚVOD

Na základe štátnej environmentálnej politiky Slovenskej republiky sú od roku 1993 z úrovne štátu, pre potreby definovania úloh strategického a koncepčného rozvoja odpadového hospodárstva, vypracúvané Programy odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len POH SR), ktoré sú základným koncepčným dokumentom rozvoja odpadového hospodárstva v SR.

V súčasnosti platí POH SR na roky 2011 – 2015, ktorý bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 69 z 22. februára 2012. Je v poradí štvrtým POH SR. Obsah POH SR plne zodpovedá požiadavkám platných právnych predpisov v SR a EÚ, predovšetkým v zákone č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o odpadoch) a v Smernici 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc. POH SR je východiskovým dokumentom pre vypracovanie POH krajov.

Na regionálnej úrovni Banskobystrického kraja platí POH Banskobystrického kraja na roky 2011 – 2015 (ďalej len POH BB kraja), ktorého záväzná časť je vyhlásená Všeobecne záväznou vyhláškou Okresného úradu Banská Bystrica č. 1/2014 z 10. januára 2014, účinnosť od 15. februára 2014.

POH BB kraja je vypracovaný pre územie Banskobystrického kraja, t. j. pre okresy Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Brezno, Detva, Krupina, Lučenec, Poltár, Revúca, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Zvolen, Žarnovica a Žiar nad Hronom. POH BB kraja je východiskovým dokumentom pre vypracovanie POH obce.

Súčasnú právne požiadavky na vypracovanie a obsah POH mesta

Podľa § 6 ods. 1 zákona o odpadoch je mesto povinné vypracovať program odpadového hospodárstva (ďalej len POH) za komunálne odpady a drobné stavebné odpady vznikajúce na jeho území.

POH mesta musí byť vypracovaný v súlade s hierarchiou a cieľmi odpadového hospodárstva podľa § 3 zákona o odpadoch a v súlade so záväznou časťou POH BB kraja. Obsah programu musí byť zostavený podľa požiadaviek § 6 ods. 2 a ods. 3 zákona o odpadoch a § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a to:

- v rozsahu osnovy programu obce uvedenej v prílohe č. 4 citovanej vyhlášky.

POH mesta obsahuje nasledovné časti:

1. základné údaje
2. charakteristika aktuálneho stavu odpadového hospodárstva
3. vyhodnotenie predchádzajúceho POH obce resp. mesta
4. záväzná časť
5. smerná časť
6. iné
7. prílohová časť

Podmienkou pre vypracovanie POH mesta je vyhodnotenie stavu odpadového hospodárstva za obdobie platnosti predchádzajúceho POH SR na roky 2005 – 2010, ktorý však nebol rozpracovaný na nižšie úrovne (neexistuje program kraja ani programy obcí resp. miest).

Podľa § 6 ods. 5 zákona o odpadoch – do štyroch mesiacov od vydania POH BB kraja t.j. do 15.6.2014 je potrebné na miestnej úrovni vypracovať POH mesta (pre komunálne odpady ako aj drobné stavebné odpady) a tento predložiť na schválenie príslušnému orgánu štátnej správy.

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE PROGRAMU MESTA

1.1	Názov mesta	:	Banská Bystrica
1.2	Identifikačné číslo	:	00 313 271
1.3	Okres	:	Banská Bystrica
1.4	Počet obyvateľov k 31.12.2013	:	77 787
1.5	Rozloha	:	103,373274 km ²
1.6	Obdobie, na ktoré sa program vydáva	:	2011 - 2015

Mesto Banská Bystrica leží na oboch brehoch rieky Hron v nadmorskej výške 342 – 362 metrov, na rozhraní troch rozsiahlych pohorí stredného Slovenska : Nízkyh Tatier, Veľkej Fatry a Slovenského Rudohoria. Banská Bystrica je významným politickým, administratívnym a kultúrnym centrom regiónu – je krajským mestom kde sídli VUC (Vyšší územný celok) Banská Bystrica a je aj okresným mestom. Okrem toho tu má sídlo aj viacero inštitúcií s celoštátnou pôsobnosťou - Úrad priemyselného vlastníctva SR a Slovenská pošta. Územie mesta tvorí 9 katastrálnych území: Banská Bystrica – 801 062, Kremnička – 801 381, Kostiviarska – 801 453, Podlavice – 801 283, Radvaň – 801 241, Šalková – 801 402, Sásová – 801 101, Senica – 801 411 a Uľanka – 866 423.

POH mesta Banská Bystrica na roky 2011 – 2015 je vypracovaný pre celé územie mesta Banská Bystrica. Program mesta určuje smerovanie rozvoja odpadového hospodárstva na úrovni mesta na vytýčené obdobie rokov 2011 – 2015. Nakladanie s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi vychádza zo systému zberu odpadov, ktorý je zavedený na území mesta v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi (VZN).

Dokument je vypracovaný v súlade s hierarchiou a cieľmi odpadového hospodárstva podľa § 3 zákona o odpadoch a v súlade s cieľmi a opatreniami stanovenými v POH BB kraja, ktorého záväzná časť je vyhlásená Všeobecne záväznou vyhláškou Okresného úradu Banská Bystrica č. 1/2014 z 10. januára 2014.

2. CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

V oblasti odpadového hospodárstva je základným predpisom zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“). Na jeho základe sú vydané vykonávacie predpisy, ktoré podrobnejšie upravujú oblasť nakladania s odpadmi – ide o celý rad všeobecne záväzných právnych predpisov.

Definícia komunálneho odpadu: Podľa § 2 ods. 14 zákona o odpadoch komunálne odpady sú odpady z domácností vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, okrem odpadov vznikajúcich pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania alebo činnosti právnickej osoby alebo fyzickej osoby - podnikateľa. Za odpady z domácností sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napríklad zo záhrad, chat, chalúp, alebo na parkovanie alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácností, najmä z garáží, garážových stojísk a parkovacích stojísk. Komunálnymi odpadmi sú aj všetky odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov a ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení.

Definícia drobného stavebného odpadu : Podľa § 6 ods. 1 zákona o odpadoch drobný stavebný odpad je odpad z bežných udržiavacích prác zabezpečovaných fyzickou osobou v rozsahu do 1 m³ ročne od jednej fyzickej osoby.

Komunálne odpady sa podľa Katalógu odpadov (vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z.z.) zaraďujú do skupiny 20 nasledovne:

skupinu 20 : Komunálne odpady (odpady z domácností a podobné odpady z obchodu, priemyslu a inštitúcií) vrátane vytriedených zložiek KO.

Za nakladanie s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území mesta zodpovedá mesto.

Mesto je povinné upraviť podrobnosti o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi v súlade s hierarchiou a cieľmi odpadového hospodárstva (§ 3 ods. 1 zákona o odpadoch) so záväznosťou poradia priorít nasledovne:

- predchádzanie vzniku odpadu,
- príprava na opätovné použitie,
- recyklácia,
- iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie,
- zneškodňovanie.

2.1 Druh, množstvo a zdroj komunálnych odpadov vzniknutých v meste v predchádzajúcom období rokov 2005 – 2010

Údaje o vzniku komunálnych odpadov (ďalej len KO) s osobitným rozlíšením na zmesový KO, drobný stavebný odpad (ďalej DSO) a na vytriedené zložky KO vrátane biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov (ďalej len BRKO) a nakladania s nimi na území mesta sa poskytujú štátnym orgánom na základe požiadaviek legislatívnych predpisov v odpadovom hospodárstve. Mesto spracúva tieto údaje pre druhy odpadov, ktoré sú zaradené podľa Katalógu odpadov a každoročne vypracúva ročné výkazy o vzniku a nakladaní s KO a DSO, ktoré sa poskytujú Štatistickému úradu SR.

Vznik a nakladanie s KO v meste :

Bilancia údajov o vzniku a nakladaní s KO a DSO na území mesta v predchádzajúcom období rokov 2005 – 2010 je spracovaná v tabuľkách č. 1 až 7 v rozsahu požadovaných údajov.

Tabuľka č. 1: Vznik a nakladanie s odpadmi na území mesta Banská Bystrica v rokoch 2005 - 2010 : **20 01 Separovane zbierané zložky komunálnych odpadov**

Kód odpadu	Názov odpadu	Kat. odp. O/N	2005 (t)	2006 (t)	2007 (t)	2008 (t)	2009 (t)	2010 (t)	Odpad neb. 2005-2010 (t)	Odpad ost. 2005-2010 (t)	Odpad zhodnocovaný %			Odpad zneškod. %		
											Mater.	Energet.	Inak	Spaľ.	Skládk.	Inak
20 01 01	papier a lepenka	O	348,819	421,943	486,644	549,614	460,586	398,15	0	2665,756	100	0	0	0	0	0
20 01 02	sklo	O	262,31	412,36	617,24	700,94	683,34	737,14	0	3413,33	100	0	0	0	0	0
20 01 13	rozpúšťadlá	N	0,648	1,477	1,505	1,572	0,896	0,853	6,951	0	100	0	0	0	0	0
20 01 14	kyseliny	N	0,123	0,209	0,394	0,435	0,335	0,329	1,825	0	100	0	0	0	0	0
20 01 15	zásady	N	0	0	0,098	0,12	0,094	0,278	0,590	0	100	0	0	0	0	0
20 01 17	fotchemické látky	N	0	0,03	0,1	0,025	0,058	0,11	0,323	0	0	0	0	0	0	100
20 01 19	pesticídy	N	0,14	0,225	0,285	0,244	0,123	0,34	1,357	0	0	0	0	0	0	100
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N	0,157	0,093	0,103	0,172	0,198	0,133	0,856	0	100	0	0	0	0	0
20 01 23	vyradené zariadenia obsah. CIF uhľovodíky	N	7,38	4,711	7,437	6,502	5,672	3,388	35,090	0	100	0	0	0	0	0
20 01 25	jedlé oleje a tuky	O	0	0	0,437	1,572	0,817	0,144	0	2,970	100	0	0	0	0	0
20 01 26	oleje a tuky iné ako v uvedené v 20 01 25	N	2,855	2,478	2,002	3,922	3,866	5,137	20,260	0	100	0	0	0	0	0
20 01 27	farby, tlač. farby, .. obsah nebezpeč. látky	N	7,526	5,285	7,462	11,01	15,451	15,378	62,112	0	0	0	0	0	0	100
20 01 28	farby, tlač. farby, .. iné ako v 20 01 27	O	0	0	0,189	2,466	1,076	2,04	0	5,771	0	0	0	0	0	100
20 01 30	detergenty iné ako uvedené v 20 01 29	O	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20 01 31	cytotoxické a cytostatické liečivá	N	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20 01 32	liečivá iné ako uvedené 20 01 31	O	0,14	0,12	0,196	0,15	0,282	0,245	0	1,133	0	0	0	0	0	100
20 01 33	batérie a akumulátory ...	N	8,928	7,601	7,814	2,926	3,797	1,766	32,832	0	100	0	0	0	0	0
20 01 34	batérie a akumulátory iné ako v 20 01 33	O	0	0	0,134	0,153	0,136	0,307	0	0,730	100	0	0	0	0	0

20 01 35	vyraďené el. zariadenia a elektronické zariadenia..	N	11,759	9,536	8,151	8,578	10,866	9,83	58,720	0	100	0	0	0	0	0
20 01 36	vyraďené el. zariadenia .. iné ako v 20 01 21, ..	O	0	0,034	3,519	3,363	3,66	7,865	0	18,441	100	0	0	0	0	0
21 01 37	drevo obsahujúce nebezpečné látky	N	0	0,12	0	0	0	0	0,12	0	0	0	0	0	0	100
20 01 38	drevo iné ako uvedené v 20 01 37	O	69,28	113,4	130,1	145,962	115,57	222,067	0	796,379	0	0	0	0	0	100
20 01 39	plasty	O	54,118	66,42	67,953	85,413	121,298	132,33	0	527,532	100	0	0	0	0	0
20 01 40	kovy	O	21,51	14,99	9,51	10,16	18,445	26,32	0	100,935	100	0	0	0	0	0
Spolu			795,693	1061,032	1351,273	1535,299	1446,566	1564,15	221,036	7532,977	88,82	0	0	0	0	11,18

Tabuľka č.2: Vznik a nakladanie s odpadmi na území mesta Banská Bystrica v rokoch 2005 - 2010 : **20 02 Odpady zo záhrad a parkov**

Kód odpadu	Názov odpadu	Kat. odp. O/N	2005 (t)	2006 (t)	2007 (t)	2008 (t)	2009 (t)	2010 (t)	Odpad neb. 2005-2010 (t)	Odpad ost. 2005-2010 (t)	Odpad zhodnocovaný %			Odpad zneškod. %		
											Mater.	Energet.	Inak	Spaľ.	Skládk.	Inak
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O	873,48	632,93	748,16	797,19	801,24	1756,88	0	5609,88	84,43	0	0	0	15,57	0

Tabuľka č.3: Vznik a nakladanie s odpadmi na území mesta Banská Bystrica v rokoch 2005 - 2010 : **20 03 Iné komunálne odpady**

Kód odpadu	Názov odpadu	Kat. odp. O/N	2005 (t)	2006 (t)	2007 (t)	2008 (t)	2009 (t)	2010 (t)	Odpad neb. 2005-2010 (t)	Odpad ost. 2005-2010 (t)	Odpad zhodnocovaný %			Odpad zneškod. %		
											Mater.	Energet.	Inak	Spaľ.	Skládk.	Inak
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O	18441,13	19863,43	20091,39	20993,17	20231,17	20015,57	0	119635,86	0	0	0	0	100	0
20 03 07	objemný odpad	O	1624,12	2580,57	2784,9	2986,22	3350,52	3237,63	0	16563,96	0	0	0	0	100	0
Spolu			20065,25	22444	22876,29	23979,39	23581,69	23253,2	0	136199,82	0	0	0	0	100	0

Tabuľka č. 4: Vznik a nakladanie s odpadmi na území mesta Banská Bystrica v rokoch 2005 - 2010 : **17 Stavebné odpady a odpady z demolícií**

Kód odpadu	Názov odpadu	Kat. odp. O/N	2005 (t)	2006 (t)	2007 (t)	2008 (t)	2009 (t)	2010 (t)	Odpad neb. 2005-2010 (t)	Odpad ost. 2005-2010 (t)	Odpad zhodnocovaný %			Odpad zneškod. %		
											Mater.	Energet.	Inak	Spaľ.	Skládk.	Inak
17 01 07	zmesi betónu, tehál, .. iné ako v 17 01 06	O	1405,24	1350,46	1570,23	1839,54	1775,41	951,09	0	8891,97	0	0	0	0	100	0
17 01 07	zmesi betónu, tehál, .. iné ako v 17 01 07	O	0	0	0	0	0	1133,16	0	1133,16	100	0	0	0	0	0
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17 06 05	stavebné materiály obsahujúce azbest	N	0	0	0	64,389	44,96	44,2	153,549	0	0	0	0	0	100	0
17 09 03	iné odpady zo stavieb a demolícií ..	N	30,677	30,902	49,253	5,326	7,081	2,626	125,865	0	0	0	0	0	100	0
Spolu			1435,917	1381,362	1619,483	1909,255	1827,451	2131,076	279,414	10025,13	11,3	0	0	0	88,7	0

Tabuľka č. 5: Vznik a nakladanie s odpadmi na území mesta Banská Bystrica v rokoch 2005 - 2010 : **16 Odpady inak nešpecifikované**

Kód odpadu	Názov odpadu	Kat. odp. O/N	2005 (t)	2006 (t)	2007 (t)	2008 (t)	2009 (t)	2010 (t)	Odpad neb. 2005-2010 (t)	Odpad ost. 2005-2010 (t)	Odpad zhodnocovaný %			Odpad zneškod. %		
											Mater.	Energet.	Inak	Spaľ.	Skládk.	Inak
16 01 03	opotrebované pneumatiky	O	14,716	12,1	15,374	24,495	30,83	32,828	0	130,343	100	0	0	0	0	0
16 01 07	olejové filtre	N	0,044	0	0,26	0,389	0,195	0,506	1,394	0	0	0	0	0	0	100
16 01 13	brzdové kvapaliny	N	0,012	0	0,02	0	0	0	0,032	0	0	0	0	0	0	100
16 05 08	vyradené org. chemikálie	N	0,02	0	0	0	0	0	0,02	0	0	0	0	0	0	100
Spolu			14,792	12,1	15,654	24,884	31,025	33,334	1,446	130,343	98,9	0	0	0	0	1,1

Tabuľka č. 6: Vznik a nakladanie s odpadmi na území mesta Banská Bystrica v rokoch 2005 - 2010 : **15 Odpadové obaly a absorbenty**

Kód odpadu	Názov odpadu	Kat. odp. O/N	2005 (t)	2006 (t)	2007 (t)	2008 (t)	2009 (t)	2010 (t)	Odpad neb. 2005-2010 (t)	Odpad ost. 2005-2010 (t)	Odpad zhodnocovaný %			Odpad zneškod. %		
											Mater.	Energet.	Inak	Spaľ.	Skládk.	Inak
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok	N	5,113	5,49	4,267	3,93	3,398	3,824	26,022	0	0	0	0	0	0	100
15 02 02	absorbenty , filtr. materiály, ...	O	0,686	1,475	4,409	0,627	0,469	0,509	0	8,175	0	0	0	0	0	100
Spolu			5,799	6,965	8,676	4,557	3,867	4,333	26,022	8,175	0	0	0	0	0	100

Tabuľka č. 7: Vznik a nakladanie s odpadmi na území mesta Banská Bystrica v rokoch 2005 - 2010 : **06 Odpady z anorganických chemických procesov**

Kód odpadu	Názov odpadu	Kat. odp. O/N	2005 (t)	2006 (t)	2007 (t)	2008 (t)	2009 (t)	2010 (t)	Odpad neb. 2005-2010 (t)	Odpad ost. 2005-2010 (t)	Odpad zhodnocovaný %			Odpad zneškod. %		
											Mater.	Energet.	Inak	Spaľ.	Skládk.	Inak
06 04 04	Odpady obsahujúce ortuť	N	0	0	0	0	0	0,003	0,003	0	100	0	0	0	0	0

Zdroj pre Tabuľky č. 1-7: ročné výkazy predkladané na ŠÚ SR

Súhrnné údaje o vzniku a nakladaní s KO s osobitným rozlíšením na KO a DSO zneškodnený skládkovaním a materiálovo zhodnotené vytriedené zložky KO a zneškodnené vytriedené zložky KO s obsahom škodlivín, ktoré vnikli na území mesta v rokoch 2005 - 2010 sú uvedené v tabuľke č. 8. Bilancia vzniku uvedených komunálnych odpadov zahŕňa všetky KO a vytriedené zložky KO vrátane BRKO, ktoré boli vyzbierané do zberných nádob v rámci zavedeného systému zberu na území mesta.

Tabuľka č. 8: Vznik a nakladanie s KO a DSO na území mesta B. Bystrica v rokoch 2005 - 2010

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Komunálny odpad zneškodnený skládkovaním vrátane DSO (v t/rok a v percentách)	22374,647 96,48 %	23825,362 93,29 %	24495,773 92,02 %	25888,645 91,64 %	25409,141 91,76 %	24251,116 84,37 %
Vytriedené zložky KO zhodnotené materiálovo vrátane BRKO (v t/rok a v percentách)	733,323 3,16 %	1586,882 6,21 %	1976,475 7,42 %	2197,127 7,78 %	2146,076 7,75 %	4246,841 14,78 %
Vytriedené zložky KO s obsahom škodlivín zneškodnené (v t/rok a v percentách)	82,961 0,36 %	126,145 0,50 %	147,288 0,56 %	164,803 0,58 %	136,622 0,49 %	245,019 0,85 %
Spolu (v tonách)	23190,931	25538,389	26619,536	28250,575	27691,839	28742,976

Zdroj: Evidencia odpadov z ročných výkazov predkladaných na ŠÚ SR

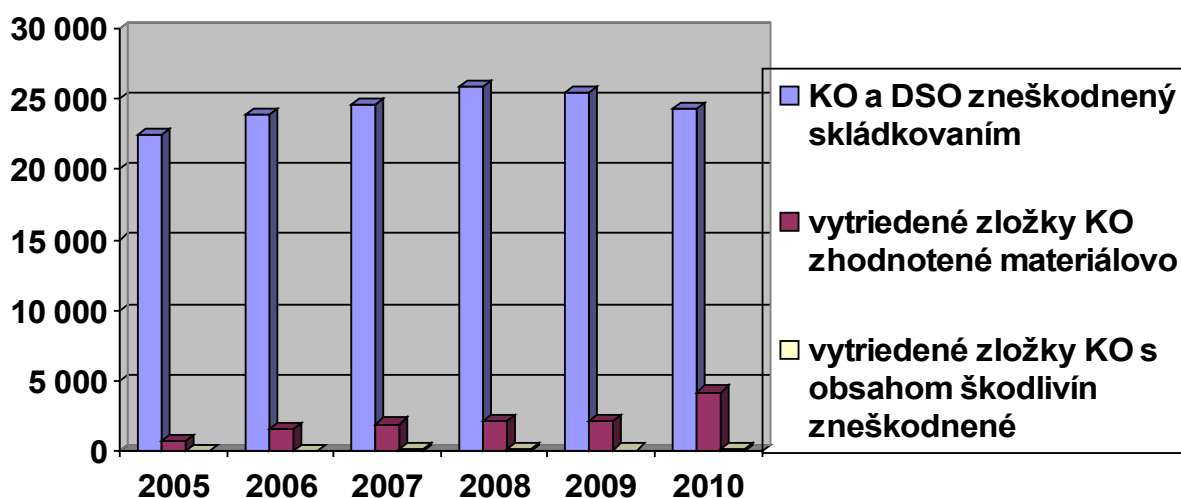
Tabuľka č.9 : Vznik odpadov v Banskobystrickom kraji v rokoch 2005 až 2010 (t/rok)

Odpady	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nebezpečné (iné ako komunálne)	44 561	39 372	31 512	35 225	62 992	70 033
Ostatné (iné ako komunálne)	1 302 856	949 290	678 359	1 136 416	873 323	1 095 572
Komunálne	169 273	163 117	162 278	177 625	170 937	176 795
Spolu	1 516 690	1 151 779	872 149	1 349 266	1 107 252	1 342 400

Zdroj: POH BB kraja na roky 2011 - 2015

Z porovnania údajov uvedených v tabuľke č. 8. vyplýva, že vznik KO v období rokov 2005 až 2010 v meste zaznamenal nárast a množstvá sa pohybovali v rozmedzí od 23 190,931 ton (rok 2005) do 28 742,976 ton (rok 2010).

Obrázok č. 1 : Vznik a nakladanie s KO a DSO na území mesta B. Bystrica v rokoch 2005 - 2010

V roku 2005 v meste vzniklo od 23 190,931 ton KO, čo je na obyvateľa cca 287,21 kg KO. V roku 2010 vzniklo celkom 28 742,976 ton KO, čo na jedného obyvateľa predstavovalo cca 364,63 kilogramov KO.

Priemerný vznik KO na obyvateľa v meste v období rokov 2005 – 2010 je uvedený v tabuľke č. 10 z ktorej vyplýva, že má rastúci trend. V roku 2010 predstavuje cca 136,24 % priemerného vzniku komunálnych odpadov na obyvateľa v Banskobystrickom kraji (viď. tabuľku č. 9 podľa ktorej v roku 2010 na území BB kraja vzniklo 176 795 ton KO, čo na jedného obyvateľa kraja predstavuje 268 kg).

Tabuľka č. 10 : Priemerný vznik KO na obyvateľa v meste v období rokov 2005 – 2010

Rok	Celkové množstvo KO v (t)	Počet obyvateľov	Priemerný vznik KO/obyvateľa v (kg)
2005	23 190,931	80 745	287,21
2006	25 538,389	80 080	318,91
2007	26 619,536	79 651	334,20
2008	28 250,575	79 242	356,51
2009	27 691,839	79 003	350,52
2010	28 742,976	78 724	365,11

Zdroj: Evidencia odpadov z ročných výkazov predkladaných na ŠÚ SR

Z údajov uvedených v tabuľkách č. 1 až 8 vyplýva, že:

- v roku 2005 bolo zneškodnených skládkovaním 22 374,647 ton KO vrátane DSO čo je 96,48 % - ný podiel z celkového vzniknutého množstva KO vrátane DSO. V roku 2010 bolo na skládke zneškodnených 24 251,116 ton KO vrátane DSO čo je 84,37 % - ný podiel z celkového vzniknutého množstva KO vrátane DSO. V percentuálnom vyjadrení môžeme vidieť priaznivý trend, čo súvisí najmä so zlepšujúcim sa triedeným zberom zložiek komunálnych odpadov ale aj s environmentálnym správaním sa obyvateľov a riadením odpadového hospodárstva v meste.
- v roku 2005 bolo materiálovo zhodnotených 733,323 ton vytriedených zložiek KO čo je 3,16 % - ný podiel z celkového vzniknutého množstva KO vrátane DSO. V roku 2010 bolo

materiálovo zhodnotených 4246,841 ton vytriedených zložiek KO čo je 14,78 % - ný podiel z celkového vzniknutého množstva KO vrátane DSO. Uvedená skutočnosť poukazuje na priaznivý trend v prospech zvyšovania množstva vytriedených zložiek KO, ktoré sa následne materiálovo zhodnocujú ako druhotné suroviny.

2.2 Triedený zber komunálnych odpadov v rokoch 2005 - 2010

Triedený zber KO je činnosť, pri ktorej pôvodca odpadov oddelí určitú časť odpadu – zložku KO (podskupina 20 01 Katalógu odpadov) a ďalej s ňou nakladá podľa všeobecne záväzného nariadenia mesta a zavedeného systému triedeného zberu zložiek KO.

Cieľom triedeného zberu je vyzbierať čo najväčšie množstvo zhodnotiteľných odpadov, ktorými je možné nahradiť primárne surovinné zdroje, tým znížiť množstvo skládkovaných KO, šetriť životné prostredie a chrániť zdravie obyvateľstva. Úroveň triedeného zberu KO je závislá najmä od environmentálneho správania sa občanov. Je dôležité, aby každý občan pochopil naliehavosť problematiky odpadového hospodárstva a začal sa dobrovoľne správať v súlade s hierarchiou a cieľmi odpadového hospodárstva (§ 3 zákona o odpadoch).

V Slovenskej republike boli od 1.1.2010 obce resp. mestá povinné zaviesť triedený zber štyroch zložiek komunálnych odpadov a to papiera, plastov, skla a kovov.

Triedený zber KO v meste :

V rokoch 2005 – 2010 sa na území mesta zabezpečilo triedenie a zber zložiek komunálneho odpadu: papier, sklo, plasty, kovy a biologicky rozložiteľný KO.

Podľa VZN mesto určilo pre zhromažďovanie komunálnych odpadov nasledovné nádoby:

Zmesový komunálny odpad:

- 110 l, 120 l, 240 l zberné nádoby – pre individuálnu bytovú výstavbu,
- 1 100 l kontajnery – pre komplexnú bytovú výstavbu,
- plastové vrecia – v centrálnej mestskej zóne,
- veľkoobjemový kontajner (VOK)

Uvedené nádoby používajú aj obyvatelia mesta aj právnické osoby a fyzické osoby – podnikatelia.

Triedené zložky KO:

- papier, plasty a kovové obaly:
 - upravené 1 100 l zberné nádoby : s modrým poklopom pre papier, so žltým poklopom pre plasty, s hnedým poklopom pre kovy,
- sklo:
 - nádoba „zvon“ zelenej farby,
- biologicky rozložiteľný komunálny odpad:
 - 660 l zberné nádoby červenej farby - v komplexnej bytovej zástavbe ,
 - 240 l zberné nádoby červenej farby - v individuálnej bytovej zástavbe.

V tomto hodnotenom období mesto zároveň zabezpečilo 1 x mesačne zber pre objemné odpady a 2 x ročne mobilný zber pre odpady s obsahom škodlivín.

Zber, prepravu, zhodnocovanie alebo zneškodňovanie triedených zložiek komunálneho odpadu zabezpečujú oprávnené osoby na nakladanie s odpadmi, s ktorými má mesto uzatvorenú zmluvu.

V meste je zakázané zmiešavať triedený komunálny odpad so zmesovým komunálnym odpadom a s oddelene zbieraným komunálnym odpadom.

Všetky zložky komunálneho odpadu, drobný stavebný odpad, objemný odpad a opotrebované pneumatiky (okrem odpadov s obsahom škodlivín a zmesového komunálneho odpadu), je možné odovzdať aj v Zberni triedeného odpadu v miestnej časti Radvaň. Vytriedené zložky s obsahom škodlivín možno odovzdať v mieste prevádzky DETOX na Zvolenskej ceste 139, s ktorou má mesto Banská Bystrica uzatvorený zmluvný vzťah na vykonávanie tejto činnosti.

Vznik a nakladanie s vytriedenými zložkami KO v meste :

Bilancia údajov o triedenom zbere KO na území mesta v predchádzajúcom období rokov 2005 – 2010 je spracovaná v tabuľke č. 1 a č. 2 v rozsahu požadovaných údajov.

Stav triedeného zberu v meste dokumentujú súhrnné údaje uvedené v tabuľkách č. 11, 12 a 13. Ako z nich vyplýva množstvo triedeného zberu má priaznivý trend v prospech zvyšovania množstva vytriedených zložiek KO, ktoré sa následne materiálovo zhodnocujú ako druhotné suroviny (tabuľka č. 11) a materiálovo nezhodnotiteľné odpady sa zneškodňujú environmentálne bezpečným spôsobom (tabuľka č. 12). V roku 2005 triedený zber v meste s následným materiálovým zhodnocovaním dosiahol 733,323 ton čo predstavuje 9,08 kg na obyvateľa. V roku 2010 tento triedený zber s následným materiálovým zhodnocovaním v meste dosiahol 4 246,841 ton čo predstavuje cca 53,96 kg na obyvateľa (tabuľka č. 13). K tomuto zlepšeniu prispela najmä skutočnosť, že len časť DSO sa zneškodňovala skládkovaním a ďalšia časť DSO sa po vytriedení zhodnocovala a BRKO sa začal zhodnocovať kompostovaním, kým v roku 2005 bolo celé vzniknuté množstvo BRKO (873,48 ton) zneškodnené skládkovaním.

V Banskobystrickom kraji v roku 2010 triedený zber zložiek komunálnych odpadov (podskupina 2001 celkom 18 365,5 ton) dosiahol cca 28 kg na obyvateľa kraja.

Tabuľka č. 11: Množstvo odpadov z triedeného zberu KO s následným materiálovým zhodnocovaním

Kód odpadu	Názov odpadu	Množstvo vytriedených zložiek za rok v (t)					
		2005	2006	2007	2008	2009	2010
20 01 01	papier a lepenka	348,819	421,943	486,644	549,614	460,586	398,15
20 01 02	sklo	262,31	412,36	617,24	700,94	683,34	737,14
20 01 13	rozpúšťadlá	0,648	1,477	1,505	1,572	0,896	0,853
20 01 14	kyseliny	0,123	0,209	0,394	0,435	0,335	0,329
20 01 15	zásady	0	0	0,098	0,12	0,094	0,278
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	0,157	0,093	0,103	0,172	0,198	0,133
20 01 23	vyradené zariadenia s obsah CIF uhľ.	7,38	4,711	7,437	6,502	5,672	3,388
20 01 25	jedlé oleje a tuky	0	0	0,437	1,572	0,817	0,144
20 01 26	oleje a tuky iné ako v 20 01 25	2,855	2,478	2,002	3,922	3,866	5,137
20 01 33	batérie a akumulátory ...	8,928	7,601	7,814	2,926	3,797	1,766
20 01 34	batérie a akumulátory iné ako v 20 01 33	0	0	0,134	0,153	0,136	0,307
20 01 35	vyradené el. zariadenia	11,759	9,536	8,151	8,578	10,866	9,83
20 01 36	vyradené el. zariadenia .. iné ako v 20 01 21 ..	0	0,034	3,519	3,363	3,66	7,865
20 01 39	plasty	54,118	66,42	67,953	85,413	121,298	132,33
20 01 40	kovy	21,51	14,99	9,51	10,16	18,445	26,32
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	0	632,93	748,16	797,19	801,24	1756,88
17 09 04	zmiešané odpady zo stavieb	0	0	0	0	0	1133,16
16 01 03	opotrebované pneumatiky	14,716	12,1	15,374	24,495	30,83	32,828
06 06 04	odpady obsahujúce ortuť	0	0	0	0	0	0,003
Spolu		733,323	1586,882	1976,475	2197,127	2146,076	4246,841

Zdroj: Evidencia odpadov z ročných výkazov predkladaných na ŠÚ SR

Tabuľka č. 12: Množstvo odpadov z triedeného zberu KO s následným zneškodňovaním

Kód odpadu	Názov odpadu	Množstvo vytriedených zložiek za rok v (t)					
		2005	2006	2007	2008	2009	2010
20 01 17	fotochemické látky	0	0,03	0,1	0,025	0,058	0,11
20 01 19	pesticídy	0,14	0,225	0,285	0,244	0,123	0,34
20 01 27	farby, tlač. farby, .. obsah nebezpeč. látky	7,526	5,285	7,462	11,01	15,451	15,378
20 01 28	farby, tlač. farby, .. iné ako v 20 01 27	0	0	0,189	2,466	1,076	2,04
20 01 30	detergenty iné ako uvedené v 20 01 29	0	0	0	0	0	0
20 01 31	cytotoxické a cytostatické liečivá	0	0	0	0	0	0
20 01 32	liečivá iné ako uvedené 20 01 31	0,14	0,12	0,196	0,15	0,282	0,245
21 01 37	drevo obsahujúce nebezpečné látky	0	0,12	0	0	0	0
20 01 38	drevo iné ako uvedené v 20 01 37	69,28	113,4	130,1	145,962	115,57	222,067
16 01 07	olejové filtre	0,044	0	0,26	0,389	0,195	0,506
16 01 13	brzdové kvapaliny	0,012	0	0,02	0	0	0
16 05 08	vyradené org. chemikálie..	0,02	0	0	0	0	0
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok	5,113	5,49	4,267	3,93	3,398	3,824
15 02 02	absorbenty , filtr. materiály, ...	0,686	1,475	4,409	0,627	0,469	0,509
Spolu – zneškodnené iným spôsobom		82,961	126,145	147,288	164,803	136,622	245,019
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	873,48	0	0	0	0	0
Spolu – zneškodnené skládkovaním		873,48	0	0	0	0	0

Tabuľka č. 13: Prehľad o množstve vytriedených zložiek KO materiálovo zhodnotených v t a v kg na obyvateľa.

Rok	Vytriedené množstvo v (t)	Počet obyvateľov	Vytriedené množstvo zložiek v kg/obyv.
2005	733,323	80 745	9,08
2006	1586,882	80 080	19,82
2007	1976,475	79 651	24,81
2008	2197,127	79 242	27,73
2009	2146,076	79 003	36,81
2010	4246,841	78 724	53,96

Zdroj: Evidencia odpadov z ročných výkazov predkladaných na ŠÚ SR

3. VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMU

Počas platnosti programu odpadového hospodárstva mesta do roku 2005 boli stanovené ciele :

<p>1. cieľ :</p> <p>Uplatňovať v praxi stratégiu odpadového hospodárstva a riadiť odpadové hospodárstvo v zmysle znižovania negatívnych vplyvov na ŽP aj zo starých skládok a ďalších environmentálnych záťaží.</p>
<p>Vyhodnotenie :</p> <p>Na miestnej úrovni bol vypracovaný a schválený POH mesta do roku 2005. Nakladanie s KO v meste pre občanov a firmy je upravené vo VZN. Stará skládka TKO Horné Pršany bola uzatvorená a zrekultivovaná podľa schválenej PD.</p> <p>Cieľ bol dosiahnutý.</p>

<p>2. cieľ :</p> <p>V cieľovom roku 2005 zvýšiť materiálové zhodnocovania odpadov a dosiahnuť stanovený percentuálny podiel pre materiálové zhodnocovanie pre stanovené prúdy odpadov sklo, plasty, papier, kovy, elektroodpady - žiarivky, použité batérie a akumulátory, opotrebované pneumatiky a BRKO.</p>
<p>Vyhodnotenie :</p> <p>V roku 2005 bolo materiálovo zhodnotených 733,323 ton vytriedených zložiek KO čo je 3,16 % - ný podiel z celkového vzniknutého množstva KO vrátane DSO. (zdroj tabuľka č. 8)</p> <p>Počas platnosti POH mesta do roku 2005 sa vykonával triedený zber – skla, plastov a papiera, prostredníctvom kontajnerov na separovaný zber, umiestnených na cca 400 stanovištiach na území mesta. Triedený zber pre komodity kovy a BRKO sa vykonával prostredníctvom zberného dvora a VOK. V tomto období sa na území mesta zabezpečoval 2 x ročne aj mobilný zber pre odpady s obsahom škodlivín v rámci ktorých sa vytriedili aj žiarivky a iné elektroodpady, použité batérie a akumulátory a pneumatiky.</p> <p>Pre uvedené komodity pre prúdy odpadov – sklo, plasty, papier, kovy, elektroodpady, použité batérie a akumulátory a opotrebované pneumatiky sa dosiahol stanovený percentuálny podiel, pretože sa vytriedené zložky materiálovo zhodnocovali na 100 %. (zdroj tabuľka č. 1 a 11). Pre komoditu BRKO sa stanovený cieľ nedosiahol, pretože v roku 2005 celé vzniknuté množstvo BRKO (873,48 ton) bolo zneškodnené skládkovaním. (zdroj tabuľka č. 2 a 12)</p> <p>Cieľ bol dosiahnutý čiastočne.</p>

<p>3. cieľ :</p> <p>Neprekročiť pre stanovené prúdy odpadov stanovený percentuálny podiel pre zneškodňovanie skládkovaním a spaľovaním.</p>
<p>Vyhodnotenie :</p> <p>Podľa uvedeného pri 2. ciele možno konštatovať, že pre komoditu BRKO sa stanovený cieľ nedosiahol, pretože v roku 2005 celé vzniknuté množstvo BRKO (873,48 ton) bolo zneškodnené skládkovaním.</p> <p>Zneškodňovanie skládkovaním a spaľovaním ostatných vytriedených zložiek uvedených pri 2. ciele sa nevykonávalo, pretože sa vytriedené zložky materiálovo zhodnocovali na 100 %.</p> <p>Cieľ bol dosiahnutý čiastočne.</p>

<p>4. cieľ :</p> <p>Znížiť zneškodňovanie KO skládkovaním a dosiahnuť 35% -ný podiel materiálového zhodnocovania KO do roku 2005</p>
<p>Vyhodnotenie :</p> <p>V roku 2005 bolo materiálovo zhodnotených 733,323 ton vytriedených zložiek KO čo je 3,16 % - ný podiel z celkového vzniknutého množstva KO vrátane DSO. (zdroj tabuľka č. 8)</p> <p>V roku 2005 bolo zneškodnených skládkovaním 22 374,647 ton KO čo je 96,48 % - ný podiel z celkového vzniknutého množstva KO. (zdroj tabuľka č. 8)</p> <p>Cieľ nebol dosiahnutý.</p>

5. cieľ : Dosiahnuť 35 % podiel kompostovania komunálnych biologicky rozložiteľných odpadov.
Vyhodnotenie : Pre komoditu BRKO sa stanovený cieľ nedosiahol, pretože v roku 2005 celé vzniknuté množstvo BRKO (873,48 ton) bolo zneškodnené skládkovaním. Tento BRKO vznikol len pri údržbe verejnej zelene, pretože v hodnotenom období nebol zavedený separovaný zber BRKO pre domácnosti. Cieľ nebol dosiahnutý

6. cieľ : Zapojiť do systému separovaného zberu 70 % obyvateľov a zvýšiť množstvo separovaného odpadu na cca 40 kg na obyvateľa.
Vyhodnotenie : V roku 2005 bol pre všetkých obyvateľov mesta vytvorený systém triedeného zberu pre komodity, tak ako je to uvedené v 2. ciele a to prostredníctvom kontajnerov na separovaný zber. Zároveň tieto odpady mohli obyvatelia mesta odovzdávať aj v zbernom dvore. V roku 2005 triedený zber v meste s následným materiálovým zhodnocovaním dosiahol 733,323 ton čo predstavuje 9,08 kg na obyvateľa. (zdroj tabuľka č.13) Cieľ nebol dosiahnutý

Na základe uvedeného sa v roku 2005 podarilo zo šiestich cieľov dosiahnuť tri ciele z toho dva čiastočne, tri ciele neboli splnené.

4. ZÁVÄZNÁ ČASŤ

Program odpadového hospodárstva mesta Banská Bystrica na roky 2011 – 2015 určuje smerovanie rozvoja odpadového hospodárstva mesta do roku 2015.

Do záväznej časti programu mesta sú premietnuté princípy riadenia odpadového hospodárstva a cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi odpadov (prúdy odpadov), ako aj opatrenia na ich dosiahnutie.

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie.

Dôležitým hľadiskom je tiež obmedzovanie využívania primárnych zdrojov a ich nahrádzanie druhotnými surovinami získanými z odpadov pri uplatňovaní hierarchie odpadového hospodárstva upravenej v 3 ods. 1 zákona o odpadoch a to: prípravou odpadu na opätovné použitie, recykláciou odpadu, iným zhodnocovaním odpadu, napríklad energetickým zhodnocovaním.

4.1. Komodity záväznej časti programu mesta

Komodity záväznej časti programu mesta Banská Bystrica zohľadňujú požiadavky súčasnej právnej úpravy odpadového hospodárstva a sú v súlade so záväznou časťou POH Banskobystrického kraja na roky 2011 – 2015.

Skladba komodít záväznej časti mesta je určená pre komunálne odpady, drobné stavebné odpady a jednotlivé vytriedené zložky KO (papier, plasty, sklo a kovy) vrátane BRKO z dôvodu zodpovednosti za nakladanie s nimi. Skladba komodít záväznej časti mesta je rozšírená aj o komodity elektroodpad, použité batérie a akumulátory a odpadové oleje, pretože uvedené komodity zahŕňajú druhy odpadov, ktoré patria medzi zložky KO. Do skladby komodít záväznej časti mesta boli zahrnuté aj ďalšie dve komodity a to komodita staré vozidlá a komodita opotrebované pneumatiky z dôvodu, že záväzná časť POH BB kraja pri opatreniach na plnenie stanovených cieľov pre uvedené komodity preniesla zodpovednosť aj na obce a mestá.

Poznámka: Komodita pre odpady z obalov nie je súčasťou záväznej časti mesta na základe usmernenia k zaradovaniu odpadov z obalov podľa Katalógu odpadov týkajúce sa zaradovania odpadov z obalov do podskupín 15 01 a 20 01, ktoré vydalo MŽP SR dňa 12.4.2012. Toto usmernenie bolo vydané vzhľadom na častý výskyt chýb pri zaradovaní KO zo separovaného zberu napr. plastov, papiera a pod. najmä na úrovni obcí resp. miest. Z tohto usmernenia vyplýva, že tieto odpady majú byť zaradené do podskupiny 20 01 Katalógu odpadov.

Komodity záväznej časti programu mesta Banská Bystrica sú nasledovné:

- 1. Komunálne odpady (zmesový KO, vytriedené zložky papier, plasty, sklo, kovy a BRKO)**
- 2. Elektroodpad**
- 3. Použité batérie a akumulátory**
- 4. Staré vozidlá**
- 5. Opotrebované pneumatiky**
- 6. Stavebný a demolačný odpad (DSO)**
- 7. Odpadové oleje**

Príloha č. 1 Komodity záväznej časti programu mesta

čísla druhov odpadov a názvy odpadov podľa Katalógu odpadov

4.2 Predpokladaný vznik odpadov a podiel ich zhodnocovania a zneškodňovania pre východiskový rok 2010 a cieľový rok 2015 – prognóza vzniku odpadov v roku 2015

Predpokladaný vznik odpadov a podiel ich zhodnocovania a zneškodňovania pre východiskový rok 2010 a cieľový rok 2015 – prognóza vzniku odpadov v roku 2015 je uvedená v tabuľke č. 14

Poznámka: Podiel zhodnocovania a zneškodňovania odpadov na rok 2015 v percentách s určenými komoditami záväznej časti programu mesta je určený podľa cieľov stanovených v programe Banskobystrického kraja a je uvedený v bode 4.3.

Tabuľka č. 14 Prognóza vzniku odpadov v roku 2015

Kategoríe odpadov a prúdy odpadov	Rok 2010					Prognóza vzniku odpadov v roku 2015 (tony)
	Celkové množstvo vzniknutých odpadov (tony)	z toho zhodnocovanie (%)		z toho zneškodňovanie (%)		
		mate-riálové	ener-getické	skládko-vaním	spaľo-vaním...	
Komunálne odpady a biologicky rozložiteľné komunálne odpady	28 742	14,78	0	84,37	0	30 000
Zmesový komunálny odpad	20 015	0	0	100	0	19500
Drobný stavebný odpad	2 131	53,2	0	46,8	0	2000
Papier	398	100	0	0	0	1500
Plasty	132	100	0	0	0	2 50
Sklo	737	100	0	0	0	1 000
Kovy	26	100	0	0	0	1500
Biologicky rozložiteľný komunálny odpad	1 756	100	0	0	0	4200
Elektroodpad	21	100	0	0	0	10
Použité batérie a akumulátory	2	100	0	0	0	3
Staré vozidlá	0	0	0	0	0	0
Opatrebované pneumatiky	33	100	0	0	0	32
Odpadové oleje	5	100	0	0	0	5

4.3 Ciele pre nakladanie s určenými komoditami záväznej časti programu mesta na rok 2015

Podiel zhodnocovania a zneškodňovania odpadov na rok 2015 v percentách s určenými komoditami záväznej časti programu mesta sú určené podľa cieľov stanovených v programe Banskobystrického kraja nasledovne:

4.3.1 Ciele pre komunálne odpady a biologicky rozložiteľné komunálne odpady

Stanovenie cieľov pre komunálne odpady vychádza z legislatívy odpadového hospodárstva, do ktorej boli prebrané smernica Rady 1999/31/ES z 26. 04.1999 o skládkach odpadov a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19.11.2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“). Obmedzenie množstva biologicky rozložiteľného odpadu ukladaného na skládky odpadov sa má dosiahnuť prostredníctvom recyklácie, kompostovania, produkcie bioplynu alebo využitia odpadu ako zdroja druhotných surovín a energie.

Pre komunálne odpady a biologicky rozložiteľné odpady sú stanovené nasledovné ciele:

- a) do roku 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácnosti ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možností aj z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 35 % hmotnosti odpadov vzniknutých v jednotlivých rokoch,
- b) do roku 2013 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 50 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995. V roku 1995 podľa POH Banskobystrického kraja do roku 2005 vzniklo v kraji 107 600 ton biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, teda skládkovať v kraji možno najviac 53 800 ton BRKO. Mesto Banská Bystrica sa bude podieľať na znižovaní množstva skládkovaných BRKO tým, že celé vytriedené množstvo BRKO bude zhodnocovať kompostovaním,
- c) do roku 2015 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 45 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995, teda skládkovať v kraji možno najviac 48 420 ton BRKO. Mesto Banská Bystrica sa bude podieľať na znižovaní množstva skládkovaných BRKO tým, že celé vytriedené množstvo BRKO bude zhodnocovať kompostovaním,
- d) do roku 2020 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 35 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995, teda skládkovať v kraji možno najviac 37 660 ton BRKO. Mesto Banská Bystrica sa bude podieľať na znižovaní množstva skládkovaných BRKO tým, že celé vytriedené množstvo BRKO bude zhodnocovať kompostovaním,

Ďalšie ciele pre vybrané prúdy odpadov :

Ďalšie ciele pre vybrané prúdy odpadov - elektroodpad, použité batérie a akumulátory, staré vozidlá, opotrebované pneumatiky, stavebný odpad a odpad z demolácií a odpadové oleje sú uvedené podľa cieľov stanovených v programe Banskobystrického kraja z dôvodu, že záväzná časť POH BB kraja pri opatreniach na plnenie stanovených cieľov pre uvedené komodity preniesla zodpovednosť čiastočne aj na obce a mestá.

Na základe uvedeného sú tieto ciele určené pre vybrané prúdy odpadov komplexne pre celé územie BB kraja a na ich plnení sa podieľajú hlavne výrobcovia, kolektívne organizácie, pôvodcovia odpadov a oprávnené osoby vykonávajúce spracovanie vybraných prúdov odpadov ale aj mestá a obce a preto mesto Banská Bystrica má povinnosť čiastočne sa podieľať na plnení uvedeného cieľa formou prijatia opatrení pre odpady, za ktoré zodpovedá (odpady sú uvedené v prílohe č. 1)- opatrenia mesta Banská Bystrica sú uvedené v časti 4.4.2 – 4.4.7

4.3.2 Ciele pre elektroodpad

Pre odpady z elektrických a elektronických zariadení (elektroodpad) sú ciele stanovené v zmysle požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2002/96/ES z 27.01.2003 o odpade z elektrických a elektronických zariadení, ktoré boli prebrané do zákona o odpadoch a NV SR č. 388/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú limity pre zhodnotenie elektroodpadu a pre opätovné použitie a recykláciu komponentov, materiálov a látok v znení neskorších predpisov nasledovne:

- a) dosiahnuť, aby množstvo elektroodpadu z domácností odovzdaného do systému spätného odberu a oddeleného zberu dosiahlo aspoň 4 kg na jedného obyvateľa za rok,
- b) zabezpečiť ročné plnenie miery zhodnotenia a recyklácie elektroodpadov uvedené v tabuľke č.15.

Tabuľka č. 15: Limity pre zhodnotenie elektroodpadu a pre opätovné použitie a recykláciu komponentov, materiálov a látok podľa kategórií elektroodpadu

Kategória elektroodpadu		Limit činnosti (% priemernej hmotnosti zariadenia)	
		pre zhodnotenie elektroodpadu	pre opätovné použitie a recykláciu komponentov, materiálov a látok
1.	Veľké domáce spotrebiče	80	75
2.	Malé domáce spotrebiče	70	50
3.	Informačné technológie a telekomunikačné zariadenia	75	65
4.	Spotrebná elektronika	75	65
5.	a) Svetelné zdroje	70	50
	b) Plynové výbojky	80	80
6.	Elektrické a elektronické nástroje (s výnimkou veľkých stacionárnych priemyselných nástrojov)	70	50
7.	Hračky, zariadenia určené na športové a rekreačné účely	70	50
9.	Prístroje na monitorovanie a kontrolu	70	50
10.	Predajné automaty	80	75

4.3.3 Ciele pre použité batérie a akumulátory

Ciele pre použité batérie a akumulátory sú stanovené v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/66/ES zo 06. 09. 2006 o batériách a akumulátoroch a o použitých batériách a akumulátoroch, ktorá bola prebraná do zákona o odpadoch nasledovne:

- a) dosiahnuť minimálne limity pre zber prenosných batérií a akumulátorov 25 % do 26.septembra 2012 a 45 % do 26.septembra 2016; pre automobilové a priemyselné batérie a akumulátory 96 – 98 %,
- b) dosiahnuť minimálnu recyklačnú účinnosť:
 - a) 90 % (priemerných hmotnostných percent) olovených batérií a akumulátorov vrátane recyklácie oloveného obsahu v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov,
 - b) 75 % (priemerných hmotnostných percent) niklovo-kadmiových batérií a akumulátorov vrátane recyklácie obsahu kadmia v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov,
- c) 60 % (priemerných hmotnostných percent) ostatných použitých batérií a akumulátorov,
- c) pre všetky vyzbierané batérie a akumulátory zabezpečiť ich spracovanie u autorizovaného spracovateľa (v rámci predpisov platných v danej krajine EÚ).

4.3.4 Ciele pre staré vozidlá

Ciele pre staré vozidlá sú stanovené v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2000/53/ES z 18. 09.2000 o starých vozidlách v znení zmien, ktorá bola prebraná do zákona o odpadoch a NV SR č. 153/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú záväzné limity a termíny pre rozsah opätovného použitia častí starých vozidiel, zhodnocovania odpadov zo spracovania starých vozidiel a ich recyklácie.

Pre staré vozidlá sa stanovujú nasledovné ciele:

- a) zabezpečiť prevzatie všetkých vozidiel po ukončení životnosti do zariadení,
- b) najneskôr do 1. januára 2015 zabezpečiť plnenie limitov opätovného použitia, zhodnotenia a recyklácie v zmysle tabuľky č. 16.

Tabuľka. č. 16: Limity opätovného použitia častí starých vozidiel, zhodnocovania odpadov zo spracovania starých vozidiel a recyklácie starých vozidiel

Činnosť	Limit činnosti ¹⁾ (%) a termín pre činnosť		
	do 31.12.2014		od 01.01. 2015
	vozidlá vyrobené pred 01.01.1980	vozidlá vyrobené od 01.01.1980	všetky vozidlá
Opätovné použitie častí starých vozidiel a zhodnocovanie odpadov zo spracovania starých vozidiel	75%	85%	95%
Opätovné použitie častí starých vozidiel a recyklácia starých vozidiel	70%	80%	85%

¹⁾ k priemernej hmotnosti jedného vozidla za rok.

4.3.5 Ciele pre opotrebované pneumatiky

Pre opotrebované pneumatiky sa pri stanovovaní cieľa vychádzalo zo zákona o odpadoch, ktorý v § 18 ods. 4 písm. g) bod 4. preberá požiadavku smernice Rady 1999/31/ES z 26. 04.1999 o skládkach odpadov zákazom skládkovania opotrebovaných pneumatík.

Pre opotrebované pneumatiky sa stanovujú nasledovné ciele:

Na základe uvedeného boli pre opotrebované pneumatiky stanovené nasledovné ciele:

- a) žiadne skládkovanie opotrebovaných pneumatík
- b) zhodnocovanie opotrebovaných pneumatík pre rok 2015 v zmysle tabuľky č. 17.

Tabuľka. č. 17: Limity zhodnocovania a recyklácie opotrebovaných pneumatík

Činnosť	Limit činnosti (% hmotnosti vzniknutého odpad)
Zhodnocovanie materiálové (recyklácia)	50 %
Zhodnocovanie energetické	do 45%
Iný spôsob nakladania (s výnimkou skládkovania)	do 5%

4.3.6 Ciele pre stavebný odpad a odpad z demolácií

Pre stavebný odpad a odpad z demolácií sú stanovené nasledovné ciele v súlade s rámcovou smernicou o odpade:

a) do konca roka 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie stavebného odpadu (s výnimkou odpadu 170504 – zemina a kamenivo kategórie O) najmenej na 35 % hmotnosti vzniknutého odpadu.

4.3.7 Ciele pre odpadové oleje

Nakladanie s odpadovými olejmi je upravené v § 42 zákona o odpadoch. V zmysle uvedeného ustanovenia je zakázané vypúšťanie odpadových olejov do povrchových vôd, podzemných vôd a do kanalizácie a tiež je zakázané uloženie alebo vypúšťanie odpadových olejov a akékoľvek vypúšťanie zostatkov po spracovaní odpadových olejov do pôdy.

Držiteľovi odpadových olejov je daná povinnosť ak to technické, ekonomické a organizačné podmienky dovoľujú prednostne zabezpečiť ich zhodnotenie regeneráciou. Ak to nie je možné, je povinný zabezpečiť energetické zhodnotenie a ak nie je možné zhodnotenie, zabezpečiť ich zneškodnenie.

Právna úprava EÚ a SR nestanovuje záväzné limity pre materiálové zhodnocovanie (regeneráciu) a energetické zhodnocovanie odpadových olejov. Pri stanovovaní cieľov zhodnocovania odpadových olejov sa vychádzalo z údajov o nakladaní s opotrebovanými olejmi v roku 2010.

Pre opotrebované oleje sú stanovené ciele podľa tabuľky č. 18

Tabuľka. č. 18: Limity energetického a materiálového zhodnocovanie odpadových olejov

Činnosť	Limit činnosti % (k celkovej hmotnosti vzniknutých odpadových olejov)
Zhodnocovanie materiálové	60 %
Zhodnocovanie energetické	40 %

4.4 Opatrenia na dosiahnutie cieľov záväznej časti mesta

Na dosiahnutie cieľov stanovených záväznou hierarchiou odpadového hospodárstva uvedenou v § 3 ods. 1 zákona o odpadoch je potrebné aby mesto dôsledne dodržiavalo zásady ochrany životného prostredia upravené osobitnými predpismi pri zohľadnení technickej uskutočniteľnosti a ekonomickej prijateľnosti.

Vznik a množstvo odpadov v meste je ovplyvnené viacerými faktormi najmä hustotou osídlenia, vekovou skladbou obyvateľov mesta ako aj osôb študujúcich a pracujúcich na jej území, kúpyschopnosťou obyvateľov mesta a jeho okolia, zamestnanosťou, infraštruktúrou a geografickou polohou mesta.

Mesto bude dôsledne dodržiavať zásady ochrany životného prostredia upravené osobitnými predpismi a bude vytvárať čo najlepšie podmienky pre obyvateľov mesta, aby nedochádzalo k nakladaniu s odpadmi v rozpore s aktuálnou legislatívou zo strany občanov i zo strany podnikateľských subjektov pôsobiacich v katastrálnom území mesta.

Pri odovzdávaní odpadov na ďalšie nakladanie oprávneným subjektom bude mesto uplatňovať zásadu blízkosti zariadení s ohľadom na eliminovanie negatívnych dopadov prepravy odpadov na životné prostredie (znečisťovanie ovzdušia dopravnými prostriedkami, havárie..)

V oblasti riadenia odpadového hospodárstva v meste sa budú uplatňovať princípy trvalo udržateľného rozvoja, ktoré predstavujú preferenciu preventívnych opatrení pred nápravnými a potrebu regulovať odpadové hospodárstvo počas celého životného cyklu výrobku (štádia životného cyklu produktu sú - výskum a vývoj, suroviny a zdroje surovín, výrobný proces, balenie produktu, marketing a distribúcia, použité výrobku) so snahou minimalizovať alebo eliminovať negatívne vplyvy na životné prostredie.

Opatrenia na dosiahnutie cieľov záväznej časti mesta sú určené podľa opatrení stanovených v programe Banskobystrického kraja. V zmysle § 6 ods. 2 zákona o odpadoch a v súlade so záväznou časťou POH BB kraja na roky 2011 – 2015 opatrenia mesta na zníženie vzniku odpadov budú zamerané na dodržiavanie hierarchie odpadového hospodárstva:

- a) predchádzanie vzniku odpadu,
- b) príprava na opätovné použitie,
- c) recyklácia,
- d) iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie,
- e) zneškodňovanie.

Opatrenia na realizáciu cieľov pri minimalizácii vplyvu odpadov na zdravie ľudí a životné prostredie :

1. informovať na internetovej stránke mesta o vhodnom nakladaní s komoditami odpadov záväznej časti programu a plnenie cieľov POH s ohľadom na jednotlivé cieľové skupiny a miestne podmienky.

Opatrenia na predchádzanie vzniku komunálnych odpadov v meste :

1. domácnosti môžu obmedzovať spotrebu výrobkov s krátkou životnosťou v prospech výrobkov s dlhšou životnosťou a lepšou využiteľnosťou aj po jeho životnosti.
2. domácnosti môžu uprednostňovať na úrovni spotrebiteľa vratný obal, v ktorom je výrobok zabalený, pred jednorázovými obalmi.

Opatrenia na podporu opätovného použitia a recyklácie komunálnych odpadov :

1. informovať na internetovej stránke mesta o nových systémoch nakladania s odpadmi v zmysle novej hierarchie odpadového hospodárstva, s cieľom zefektívniť systém triedeného zberu zložiek KO.
2. každoročne vykonávať na školách (spadajúcich pod mesto) zber papiera.

Opatrenia na znižovanie množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov :

1. realizovať triedený zber biologicky rozložiteľných odpadov,
2. umožniť, podľa miestnych podmienok v meste, domáce a komunitné kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov.

Opatrenia na dosiahnutie cieľov pre vybrané prúdy odpadov:

4.4.1 Opatrenia pre komunálne odpady a biologicky rozložiteľné komunálne odpady

Na dosiahnutie cieľov stanovených v časti 4.3.1 je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

1. rozšíriť a zefektívniť systémy triedeného zberu zložiek komunálnych odpadov prostredníctvom:
 - a) dobudovania stojísk s dostatočným počtom a kapacitou kontajnerov na triedený zber zložiek komunálnych odpadov,
 - b) dôsledného triedenia odpadov v mieste ich vzniku, vrátane drobných stavebných odpadov,
 - c) stanovenia frekvencie odvozu komunálnych odpadov, vrátane triedene zbieraných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, s ohľadom na dobu rozkladu odpadu,
 - d) modernizovanie existujúceho zberného dvora so zameraním na zlepšenie technického vybavenia.
2. zabrániť kontaminácii komunálnych odpadov vytriedenými odpadmi z domácností s obsahom škodlivín vytvorením vhodných podmienok na ich zber v meste a kontrolou dodržiavania zásad ustanovených všeobecne záväzným nariadením.
3. realizovať triedený zber biologicky rozložiteľných odpadov z verejnej, súkromnej zelene a záhrad v súlade so Stratégiou znižovania ukladania BRKO na skládky odpadov schválenou uznesením vlády SR č. 904/2010 zo dňa 15.12.2010.

4. podľa miestnych podmienok umožniť v meste komunitné kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov z verejnej, súkromnej zelene a záhrad.
5. zvyšovať zapojenie verejnosti do triedeného zberu informačnou, osvetovou a propagačnou činnosťou.

4.4.2 Opatrenia pre elektroodpad

Na dosiahnutie cieľov stanovených v časti 4.3.2 je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

1. dôsledne triediť odpady v mieste ich vzniku.
2. zvýšiť informovanosť obyvateľstva o možnostiach spätného odberu elektroodpadov pri kúpe nového elektrozariadenia na výmennom základe kus za kus.
3. zvýšiť informovanosť obyvateľstva o zákaze ukladať domáce spotrebiče do zmesového komunálneho odpadu a spolu s ním ich zneškodňovať.

4.4.3 Opatrenia pre použité batérie a akumulátory

Na dosiahnutie cieľov stanovených v časti 4.3.3 je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

1. dôsledne triediť odpady v mieste ich vzniku.
2. informovať verejnosť o miestach na odovzdávanie použitých prenosných batérií a akumulátorov a o zákaze ukladať ich do zmesového komunálneho odpadu a spolu s ním ich zneškodňovať.

4.4.4 Opatrenia pre staré vozidlá

Na dosiahnutie cieľov stanovených v časti 4.3.4 je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

1. informovať verejnosť o prevádzkach na zber alebo spracovanie starých vozidiel.

4.4.5 Opatrenia pre opotrebované pneumatiky

Na dosiahnutie cieľov stanovených v časti 4.3.5 je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

1. dôsledne triediť odpady v mieste ich vzniku.

4.4.6 Opatrenia pre stavebný odpad a odpad z demolácií

Na dosiahnutie cieľov stanovených v časti 4.3.6 je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

1. dôsledne triediť odpady v mieste ich vzniku.
2. nekontaminovanú výkopovú zeminu použiť na zásypy, násypy, terénne úpravy, rekultivácie území a pod..
3. vyhovujúce stavebné odpady opätovne použiť na účely výstavby.
4. zabezpečiť zhodnotenie vhodných stavebných a demolačných odpadov existujúcimi zariadeniami na zhodnocovanie odpadov, vrátane mobilných zariadení.

4.4.7 Opatrenia pre odpadové oleje

Na dosiahnutie cieľov stanovených v časti 4.3.7 je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

1. dôsledne triediť odpady v mieste ich vzniku.

4.5 Systém zberu KO a DSO a zabezpečenie triedeného zberu KO

Podľa zákona o odpadoch od 1.1.2014 je mesto povinné zaviesť a vykonávať triedený zber :

- papiera, plastov, skla a kovov (§ 39 ods. 16 písm. a) zákona o odpadoch),
- biologicky rozložiteľných KO, okrem tých, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne (§ 39 ods. 16 písm. b) zákona o odpadoch),
- objemných odpadov, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov (§ 39 ods. 5 písm. b) zákona o odpadoch).

Podľa zákona o odpadoch od 1.1.2014 je mesto povinné umožniť vykonávať triedený zber :

- elektroodpadov z domácností a použitých batérií a akumulátorov, ktoré sú komunálnym odpadom (§ 39 ods. 19 zákona o odpadoch) – na náklady výrobcu alebo kolektívnej organizácie.
- biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne (§ 39 ods. 20 zákona o odpadoch) – na jeho náklady,

V období vypracovania tohto dokumentu je v meste Banská Bystrica zavedený systém zberu KO a DSO so zabezpečením triedeného zberu podľa VZN mesta.

Zmesový komunálny odpad : Na území mesta pre držiteľov zmesového odpadu a vlastníkov alebo správcov nehnuteľností, ktorí ukladajú zmesový komunálny odpad do zberných nádob je určený systém zberu nasledovne:

- 110 l, 120 l, 240 l zberné nádoby – pre individuálnu bytovú výstavbu (IBV), podľa počtu členov v domácnosti,
- 1 100 l kontajnery – pre komplexnú bytovú výstavbu (KBV), kontajnery sú umiestnené na verejnom priestranstve na stanovištiach príslušných k jednotlivým bytovým domom,
- 50 litrové plastové vrecia– v centrálnej mestskej zóne a v lokalitách neprístupných pre ťažké nákladné vozidlá.
- právnické osoby a fyzickú osobu – podnikateľa - ukladajú komunálny odpad do 50 litrových vriec, 110, 120 a 240 litrových zberných nádob alebo do 1100 litrových a veľkoobjemových kontajnerov podľa priemernej produkcie odpadu – uplatňuje sa pre nich množstvový zber.

Všetkým pôvodcom odpadu je zabezpečené dodanie určenej zbernej nádoby na komunálny odpad. Zakazuje sa zmiešavať zmesový komunálny odpad s triedeným komunálnym odpadom a s oddelene zbieraným komunálnym odpadom.

Interval odvozu komunálneho odpadu z domácností je raz týždenne v zástavbe rodinných domov a 1-3-krát týždenne pri bytových domoch.

Interval odvozu komunálneho odpadu právnických subjektov a podnikateľov je určený 1x mesačne až každodenne, podľa množstva vyprodukovaného odpadu konkrétnej prevádzky. Harmonogram odvozu komunálneho odpadu je podľa potreby aktualizovaný.

Zber, prepravu, zhodnocovanie alebo zneškodňovanie komunálneho odpadu vrátane DSO , vytriedených zložiek KO a biologicky rozložiteľného KO zabezpečujú oprávnené osoby na nakladanie s odpadmi, s ktorými má mesto uzatvorenú zmluvu vid' bod 5 – „Smerná časť“ tohto dokumentu.

Zabezpečenie triedeného zberu:

Papier, plasty a kovy:

- ukladajú sa do upravených 1 100 l zberných nádob- s modrým poklopom pre papier, so žltým poklopom pre plasty, s hnedým poklopom pre kovy,

Sklo:

- ukladá sa do nádob „zvon“ zelenej farby,

Biologicky rozložiteľný komunálny odpad:

Medzi biologicky rozložiteľný komunálny odpad patrí:

- odpad zo záhrad, parkov vrátane odpadu z cintorínov – tzv. zelený biologicky rozložiteľný odpad,
- kuchynský a reštauračný odpad,
- jedlé oleje a tuky.

BRKO sa ukladá do 660 l zberných nádob červenej farby - v komplexnej bytovej zástavbe a do 240 l zberných nádob červenej farby - v individuálnej bytovej zástavbe – nádoby sú určené pre tzv. zelený biologicky rozložiteľný odpad. Mesto nezavádza a nezabezpečuje vykonávanie triedeného zberu KO pre biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad a jedlé oleje a tuky pre domácnosti, a to z dôvodu, že je to pre mesto ekonomicky neúnosné, pretože náklady na nakladanie s komunálnymi odpadmi nemožno pokryť ani pri určení miestneho poplatku vo výške 50 % zo zákonom ustanovenej hornej hranice sadzby miestneho poplatku.

Systém triedeného zberu papiera, plastov, skla, kovu a BRKO :

V Banskej Bystrici je zavedený triedený zber zložiek KO – sklo, papier, plasty, kovy a BRKO prostredníctvom kontajnerov na triedený zber. V súčasnosti je na území mesta 425 stanovišť na triedený zber komunálnych odpadov. Triedený zber BRKO a kovov bol rozšírený v r. 2010 v rámci projektu „Zavedenie separovaného zberu biologicky rozložiteľného odpadu (BRO) a kovov z domácností na území mesta“ rozmiestnením 400 ks 1100 l kontajnerov na kovy a 400 ks 660 l kontajnerov na BRKO pri stojiskách triedeného zberu komunálneho odpadu v lokalitách komplexnej bytovej výstavby, a pridelením 4 000 ks 240 l nádob do domácností individuálnej bytovej výstavby. Projekt „Zavedenie separovaného zberu biologicky rozložiteľného odpadu (BRO) a kovov z domácností na území mesta“ bol spolu financovaný z Kohézneho fondu Európskej únie v rámci Operačného programu Životné prostredie.

Harmonogram vývozu BRKO je uverejňovaný na internetovej stránke mesta a v Radničných novinách. Biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad pri rodinných domoch môžu obyvatelia uložiť aj do veľkoobjemových kontajnerov pristavovaných v jarňoch mesiacoch (akcia „Za krajšie mesto“). Pristavovanie veľkoobjemových kontajnerov 1 x ročne je zabezpečené aj záhradkárskym osadám, ktorých je na území mesta približne 50.

V roku 2012 sa začalo s rozmiestňovaním kontajnerov na separovaný zber textilu, oblečenia, topánok a hračiek, ktoré poskytol a vyváža externý zmluvný subjekt.

Drobné stavebné odpady : je možné uložiť v pracovných dňoch počas kalendárneho roka na jeden odvoz max. 1 m³ od jednej fyzickej osoby do Zberne triedeného odpadu na území mesta. V Zberni triedeného odpadu je FO – nepodnikateľ povinná preukázať svoju totožnosť občianskym preukazom.

Mesto v zmysle platnej legislatívy zabezpečuje vývoz a zhodnotenie alebo zneškodnenie drobných stavebných odpadov, ktoré vznikajú pri bežných udržiavacích prácach, zabezpečovaných fyzickou osobou–nepodnikateľom, na vykonanie ktorých sa nevyžaduje stavebné povolenie, ale je potrebné ohlásenie stavebných úprav a udržiavacích prác na stavebnom úrade MsÚ. V prípade, že občan nemá možnosť odviezť stavebné odpady do Zberne triedeného odpadu v Radvani, môže ich uložiť do mestom pristaveného veľkoobjemového kontajnera. Uvedená možnosť je zahrnutá v stanovisku stavebného úradu, ktoré občan obdrží po splnení ohlásenia stavebných úprav a udržiavacích prác na Stavebnom úrade v Banskej Bystrici. Od II. polovice r. 2010 je väčšina vzniknutých stavebných odpadov materiálne zhodnocovaná.

Objemný odpad :

Objemný (nadrozmerný) odpad z domácnosti (nábytok, elektrospotrebiče a pod.) majú občania mesta možnosť odovzdať v Zberni triedeného odpadu Dechetteries v Radvani alebo ho v rámci odvozu nadrozmerného odpadu uložiť k zberným nádobám na komunálny odpad. Odvoz nadrozmerného odpadu sa v zmysle mestom stanoveného harmonogramu realizuje 1x mesačne, vždy v piatok (v prípade sviatkov vo štvrtok), pričom občania sú povinní vyložiť nadrozmerný odpad k zberným nádobám jeden deň pred určeným termínom odvozu. V zmysle platnej legislatívy je mesto povinné

zabezpečiť túto činnosť min. 2 x za kalendárny rok. Harmonogram zvozu je zverejňovaný v Radničných novinách ako aj na internetovej stránke mesta.

V roku 2012 začalo mesto objemný odpad separovať na drevo a kovy, čím sa znížil podiel odpadu vyvázaného na skládku TKO.

Odpady s obsahom škodlivín : zbierajú sa mobilným zberom 2 x ročne.

Mesto Banská Bystrica zabezpečuje na základe zmluvného vzťahu s oprávnenou osobou zber oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín. Na základe uvedeného zmluvného vzťahu môže každý občan Banskej Bystrice bezplatne celoročne odovzdať nebezpečné odpady z domácnosti v prevádzke spoločnosti DETOX s.r.o., na Zvolenskej ceste č. 139 alebo dvakrát ročne v rámci mobilného zberu nebezpečných látok. Mobilný zber nebezpečných látok je pre občanov mesta realizovaný vždy v jarnom a jesennom období, počas víkendov. Daný harmonogram je uverejňovaný v Radničných novinách, ako aj sa internetovej stránke mesta.

Elektroodpad z domácností vrátane žiaroviek a svietidiel a použité batérie a akumulátory, ktoré sú komunálnym odpadom: mesto umožní výrobcovi elektrozariadení alebo kolektívnej organizácii a výrobcovi batérií a akumulátorov alebo kolektívnej organizácii na ich náklady zaviesť a prevádzkovať na jeho území systém oddeleného zberu elektroodpadu z domácností a systém zberu použitých prenosných batérií a akumulátorov alebo použitých automobilových batérií a akumulátorov pochádzajúcich z motorových vozidiel nevyužitých na komerčné účely vo vlastníctve fyzickej osoby užívať v rozsahu potrebnom na tento účel existujúce zariadenia na zber KO.

Elektroodpad sa zbiera aj v rámci režimu spätný odber, kde podľa § 54c ods. 1 zákona o odpadoch je distribútor elektrozariadení povinný bezplatne uskutočňovať spätný odber, t. j. odobratie elektroodpadu z domácností od jeho držiteľa pri predaji nového elektrozariadenia na výmennom základe kus za kus, pokiaľ odovzdávaný elektroodpad pochádza z elektrozariadenia rovnakej kategórie a rovnakého funkčného určenia ako predávané elektrozariadenie, v prevádzkach, ktoré slúžia na predaj elektrozariadení.

4.6 Opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere KO z obalov a o význame značiek na obaloch, ktoré znamenajú, že obal je možné zhodnotiť

Mesto zabezpečuje informovanosť obyvateľov o triedenom zbere KO a zvyšovanie povedomia obyvateľov mesta v oblasti nakladania s odpadmi viacerými spôsobmi a to hlavne :

- informovaním o triedenom zbere komunálnych odpadov na území mesta dostupnými informačnými prostriedkami,
- organizovaním jarného upratovania podľa jednotlivých mestských častí, informácie o konaní upratovania a rozmiestnení kontajnerov sú uvedené v informačnom letáku, ktorý sa zverejňuje v Radničných novinách, umiestňuje sa pri vstupe do bytových domov a leták sa nachádza aj na internetovej stránke mesta. Ide o celomestskú akciu jarného čistenia verejnej zelene, pod názvom "*Za krajšie mesto*". Táto aktivita je u obyvateľov mesta prijímaná veľmi pozitívne. Z kapacitných dôvodov sú akcie uskutočnené počas 4 etáp (4 víkendov). Účelom akcie je najmä vyčistenie verejných priestranstiev, najmä medzi blokovej zelene na sídliskách od komunálnych a rastlinných odpadov, hlavne zhrabovaním a zberom. Odpad sa umiestňuje do pristavených kontajnerov. Na požiadanie je možné poskytnúť aj náradie.

V roku 2010 na základe projektu „Zavedenie separovaného zberu biologicky rozložiteľného odpadu (BRO) a kovov z domácností na území mesta“ prebehlo 5 informačných aktivít zameraných na zvyšovanie osvedy a propagácie v oblasti triedeného zberu komunálnych odpadov, bola vytlačená informačná brožúra *Kam s odpadom* o problematike odpadov na území mesta, ktorá bola spolu s informačným plagátom rozdistribúvaná do každej domácnosti, ďalej bola uskutočnená séria divadelným predstavením s environmentálnou tematikou pre žiakov základných škôl a séria koncertov s environmentálnou tematikou pre žiakov stredných škôl, taktiež bola informácia o projekte rozdistribúvaná prostredníctvom rôznych médií.

Symbyly značiek na označovanie obalov

1. Značka, ktorá znamená, že obal možno zhodnotiť. Súčasťou značky je označenie materiálu, z ktorého je obal vyrobený.

Napríklad:

Uvedené označenie znamená, že obal je možné zhodnotiť a, že obal je vyrobený z Polypropylénu. Obdobne sa používajú symbyly značiek na označovanie obalov aj z ďalších materiálov.

2. Značka, ktorá znamená, že obal je potrebné dať po použití do zbernej nádoby, smetného koša:

5. SMERNÁ ČASŤ

Odpady vznikajúce na území mesta sa zhodnocujú alebo zneškodňujú na zariadeniach na nakladanie s odpadmi, ktoré prevádzkujú oprávnené spoločnosti, s ktorými má mesto uzatvorenú zmluvu.

Zmluvné spoločnosti na zber a prepravu odpadu v meste:

Na zabezpečenie plnenia povinností mesta ustanovených v § 39 zákona o odpadoch, súvisiace so zodpovednosťou mesta za nakladanie s komunálnymi odpadmi, ktoré vznikli na území mesta a drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území mesta, mesto uzatvorilo na ich zber a prepravu zmluvy s oprávnenými spoločnosťami, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 19.

Tabuľka č. 19 : Zmluvné spoločnosti na zber a prepravu KO vznikajúceho na území mesta B. Bystrica

Por.č.	Názov zmluvného subjektu	Druh činnosti
1.	Ing. Peter Puffler – PUFEKO , B. Bystrica	zber a preprava kom. odpadu,
2.	ICEKO-ONYX s.r.o B. Bystrica	zber a preprava kom. odpadu, likvidácia divokých skládok, odvoz odpadu vo VOK
3.	Jozef Ganz, Banská Bystrica	zber a preprava kom. odpadu
4.	DETOX s.r.o. B. Bystrica	zber a preprava odpadu s obsahom škodlivín v rámci mobilného zberu
5.	Marius Pedersen a.s. Trenčín	zber odpadu od obyvateľov mesta - prevádzka zberne triedeného odpadu Dechetries
6.	SaGi s.r.o. Žilina	mobilný zber papiera
7.	Míchal Meliš, Horeblatie	mobilný zber papiera, zber vytriedeného KO

8.	VV s.r.o. Poniky	mobilný zber papiera, zber vytriedeného KO
9.	Ján Botto, Dolná Mičiná	zber použitého šatstva rozmiestnením kontajnerov
10.	Ekol Trade s.r.o., Nitra	zber a nakladanie s určenými zložkami KO – jedlé oleje a tuky
11.	Orange Slovensko, Bratislava	zber použitých mobilných telefónov

Používané zariadenia na nakladanie s odpadmi v meste:

- zneškodňovanie KO sa vykonáva vo vyhovujúcich zariadeniach na zneškodňovanie odpadov, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 20.
- zhodnocovanie KO sa vykonáva vo vyhovujúcich zariadeniach na zhodnocovanie odpadov, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 21.
- zber KO sa vykonáva vo vyhovujúcich zariadeniach na zber odpadov, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 22.

Tabuľka č. 20 : Používané zariadenia na zneškodňovanie KO

Por.č.	Názov zariadenia	Prevádzkovateľ zariadenia	Zneškodňované odpady
1.	Regionálna skládka odpadov Banská Bystrica	Marius Pedersen a.s. Trenčín	zmesový komunálny odpad a drobné stavebné odpady – zneškodňovanie

Tabuľka č. 21 : Používané zariadenia na zhodnocovanie KO

Por.č.	Názov zariadenia	Prevádzkovateľ zariadenia	Zhodnocované odpady
1.	Kompostáreň na skládke Zvolenská Slatina	Spoločnosť Pohronie a.s. Zvolen	biologicky rozložiteľný KO – zhodnocovanie

Tabuľka č. 22 : Používané zariadenia na zber KO

Por.č.	Názov zmluvného subjektu	Druh činnosti
1.	Marius Pedersen a.s., Trenčín	prevádzka zberne triedeného odpadu v meste Banská Bystrica
2.	Zberné suroviny a.s., Žilina	zber a výkup určených zložiek KO – najmä papier, lepenka, kovy
3.	ŽP EKO QELET a.s. Martin	zber a výkup určených zložiek KO – najmä kovy
4.	Ekolumi s.r.o., Banská bystrica	zber a výkup určených zložiek KO – papier, lepenka, sklo, plasty
5.	KOVOD a.s., Banská Bystrica	zber a spracovanie starých vozidiel
6.	Plast SK s.r.o., Zvolen	zber a výkup určených zložiek KO
7.	AEE s.r.o. Banská Bystrica	zber použitých batérií a akumulátorov
8.	BIOPALIVÁ s.r.o., Zvolen	odber dreveného odpadu pre Bučina Zvolen zo zberného dvora Decheteries – Banská Bystrica
9.	Marius Pedersen a.s. Trenčín	zber a zhodnocovanie drobných stavebných odpadov

Na území mesta Banská Bystrica sa nachádza aj zberný dvor - Zberňa triedeného odpadu „Dechetteries“ v časti Radvaň (na začiatku Zvolenskej cesty), ktorá bola zriadená Mestom Banská Bystrica v roku 1996 a je prevádzkovaná externou spoločnosťou Marius Pedersen, a.s. na náklady mesta. Okrem objemných odpadov, drobných stavebných odpadov môžu občania mesta v zberni odovzdať vytriedené zložky - sklo, papier, plasty, železný šrot, neželezné kovy, odpady z dreva, pneumatiky a stavebnú suť.

5.1 Zámery na vybudovanie zariadení na nakladanie s odpadmi

Mesto Banská Bystrica plánuje vybudovať na území mesta zariadenie na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov – kompostáreň s kapacitou do 4 950 t /rok.

Podľa zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa vytvára rámec na schválenie tejto činnosti podľa prílohy č. 8 uvedeného zákona v prípade, ak zariadenie na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov – kompostáreň má kapacitu 5 000 t /rok a viac. Nakoľko mesto Banská Bystrica plánuje vybudovať zariadenie na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov – kompostáreň s kapacitou nižšou ako uvádza uvedený zákon nebude predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie ani tento dokument – POH mesta Banská Bystrica na roky 2011 – 2015.

6. INÉ

6.1. Rozpočet odpadového hospodárstva mesta za roky 2005 - 2011

Náklady na činnosti nakladania s KO a DSO hradí mesto z miestneho poplatku na základe zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o miestnom poplatku“). Výnos miestneho poplatku sa používa výlučne na úhradu nákladov spojených s nakladaním s KO, najmä na ich zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie. Týka sa to aj prípadov zákonnej povinnosti triedeného zberu objemných odpadov, vytriedených odpadov s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov. Mesto využíva nárokovateľné príspevky z recyklačného fondu za zhodnotenie vytriedených zložiek komunálnych odpadov a poplatok za uloženie odpadov na skládke odpadov, ktorá sa nachádza v katastrálnom území mesta. Náklady na odpadové hospodárstvo mesta na roky 2006 – 2010 sú uvedené v tabuľke č. 23

Tabuľka č. 23 : Náklady na odpadové hospodárstvo mesta na roky 2006 - 2010

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Náklady (€)	2 609 327	2 877 048	3 294 556	3 387 008	3 901 687

6.2 Potvrdenie spracovateľa údajov

6.2.1 Názov spracovateľa programu

ENVIRO CONSULT s.r.o.
Šípková 14145/17
974 05 Banská Bystrica

6.2.2 Potvrdenie správnosti údajov oprávneným zástupcom:

.....
Ing. Margita Dolinajcová
konateľka spoločnosti ENVIRO CONSULT s.r.o.

7. PRÍLOHOVÁ ČASŤ

Príloha č. 1 Komodity záväznej časti programu mesta

Príloha č. 2 Rozhodnutia správnych orgánov vydané obci vo veci odpadov –nie sú vydané,

Príloha č. 3 Protokol o vykonanej kontrole vo veciach odpadového hospodárstva–nie je vydaný

PRÍLOHA č. 1

Komodity záväznej časti programu mesta :

číslo druhov odpadov a názvy odpadov podľa Katalógu odpadov

1. Komunálne odpady

- 20 01 01 - papier a lepenka
- 20 01 02 - sklo
- 20 01 08 - biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad
- 20 01 10 - šatstvo
- 20 01 11 - textílie
- 20 01 13 - rozpúšťadlá
- 20 01 14 - kyseliny
- 20 01 15 - zásady
- 20 01 17 - fotochemické látky
- 20 01 19 - pesticídy
- 20 01 21 - žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť
- 20 01 23 - vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhl'ovodíky
- 20 01 25 - jedlé oleje a tuky
- 20 01 26 - oleje a tuky iné ako uvedené v 200125
- 20 01 27 - farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky
- 20 01 28 - farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice iné ako uvedené v 200127
- 20 01 29 - detergenty obsahujúce nebezpečné látky
- 20 01 30 - detergenty iné ako uvedené v 200129
- 20 01 31 - cytotoxické a cytostatické liečivá
- 20 01 32 - liečivá iné ako uvedené v 200131
- 20 01 33 – batérie a akumulátory uvedené v 160601, 160602 alebo 160603 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie
- 20 01 34 - batérie a akumulátory iné ako uvedené v 200133
- 20 01 35 – vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 200121 a 200123, obsahujúce nebezpečné časti
- 20 01 36 - vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 200121, 200123 a 200135
- 20 01 37 - drevo obsahujúce nebezpečné látky
- 20 01 38 - drevo iné ako uvedené v 200137
- 20 01 39 - plasty
- 20 01 40 - kovy
- 20 01 41 - odpady z vymetania komínov
- 20 01 99 - odpady inak nešpecifikované
- 20 02 01 - biologicky rozložiteľný odpad
- 20 02 02 - zemina a kamenivo
- 20 02 03 - iné biologicky nerozložiteľné odpady
- 20 03 01 - zmesový komunálny odpad
- 20 03 02 - odpad z trhovísk
- 20 03 03 - odpad z čistenia ulíc
- 20 03 04 - kal zo septikov
- 20 03 06 - odpad z čistenia kanalizácie
- 20 03 07 - objemný odpad
- 20 03 99 - komunálne odpady inak nešpecifikované

Z toho biologicky rozložiteľné komunálne odpady:

- 20 01 01 - papier a lepenka
- 20 01 08 - biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad
- 20 01 25 - jedlé oleje a tuky
- 20 01 38 - drevo iné ako uvedené v 200137
- 20 02 01 - biologicky rozložiteľný odpad
- 20 03 02 - odpad z trhovísk

2. Elektroodpad

-
- 20 01 21 - žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť
 - 20 01 23 - vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluorované uhľovodíky
 - 20 01 35 - vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 200121 obsahujúce nebezpečné časti.
 - 20 01 36 - vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 200121, 200123 a 200135

3. Použité batérie a akumulátory

- 20 01 33 - batérie a akumulátory uvedené v 160601, 160602 alebo 160603 a netriedené
- 20 01 34 - batérie a akumulátory iné ako uvedené v 200133

4. Staré vozidlá

- 16 01 04 - vyradené vozidlá
- 16 01 06 - staré vozidlá neobsahujúce kvapaliny a iné nebezpečné dielce

5. Opatrebované pneumatiky

- 16 01 03 - opotrebované pneumatiky

6. Stavebný a demolačný odpad

- 17 01 01 - betón
- 17 01 02 - tehly
- 17 01 03 - obkladačky, dlaždice a keramika
- 17 01 07 - zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky iné ako uvedené v 170106
- 17 02 01 - drevo
- 17 05 03 - zemina a kamenivo obsahujúce nebezpečné látky
- 17 05 04 - zemina a kamenivo iné ako uvedené v 170503
- 17 05 05 - výkopová zemina obsahujúca nebezpečné látky
- 17 05 06 - výkopová zemina iná ako uvedená v 170505
- 17 09 04 - zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 170901, 170902 a 170903
- 20 03 07 - objemný odpad

7. Odpadové oleje

- 20 01 26 - oleje a tuky iné ako uvedené v 200125